

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

★ Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. ★

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negy ed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Játék a lejjel!

A külföldi valuták ugrásszerű emelkedése. — Kormányintézkedés gátolja meg a további spekulációt.

Néhány nap óta a külföldi valutáknak már régebben tapasztalható emelkedése ugrásszerűen fejlődött és elérte azokat a szinteket, amelyek a pánik-árfolyamokat, amelyeket csak 1923. januárjában észlelhetünk, amikor a svájci frank ára 50-re, a dolláré körülbelül 270-re ment fel, hogy néhány nap múlva katasztrófális tempóban zuhanjon le. Ugyanígyen árfolyamemelkedések ejtik rémületbe most is a piacot. A rohamos emelkedés oka — a beavatottak szerint — egyrészt az export hiányára, másrészt pedig a Banca Nationala állítólagos deviza-vásárlásaira vezethető vissza, bár sokan viszont egyes piacok spekulatív vásárlásaira is következtetnek.

Ma délelőtt aztán, amikor az izgalom a tetőpontra hágott, hirtelen reménytelő fordulat állott be, amennyiben a devizák állandó keresletét végre erős kínálat váltotta fel. A svájci frank ára, amely már-már az 53-at is megközelítette, lemorzsolódott 50-re, sőt azon alul is kínálta. Azt természetesen nem állapítható meg ma meg, hogy ez a lanyhulás folytatódni fog-e, vagy sem és a meglendült, hallatlan izgalmakat okozó ingadozás, hamarosan stabilizálódik. A devizák magas ára semmivel nincs indokolva, sőt a buzaárak emelkedése és a várható kukorica-kivitel az export fejlődésére enged következtetni. Külpolitikai komplikációról pedig szerint nincsen szó és a belföld minden izgalom dacára sem ragadhatja magát olyan lépésekre, amik másutt az ilyen valuta-pánikokat kísérik szokták. Jellemző a belföldi piac higgadságára és bizakodására, hogy a lej romlása dacára sem emelkedtek az árak. Valutánk váratlan és indokolatlan esését tehát átmeneti jelenségnek lehet tekinteni, bár valószínű, hogy a javulás csak lassu tempóban következhetik be. Bizunk abban, hogy a lej zuhanása nem fogja elérni azt a pontot, amelynél már az ország gazdasági életének romlása megindulhat.

Bucurestiből érkezett jelentés szerint különben a lej esésére vonatkozólag Oromulu, a Banca Nationala kormányzója ma a következőket mondotta az Adeverul munkatársának:

Kategorikusan kijelenthetem, hogy a Banca Nationala két hónapja nem vásárolt külföldi devizákat, tehát nem ebben az irányban kell keresni a lej esésének okait. Kijelentem, hogy a valuta értéksökkenésének megakadá-

lyozására megtettük az összes szükséges intézkedéseket. Véleményem és impresszióm szerint, az utolsó napokban bekövetkezett lej esés csupán véletlen és átmeneti.

A lej esésével kapcsolatban a Banca Nationalánál ma fontos tanácskozás volt, melyen Lepadatu pénzügyminiszter, Oromulu bankkormányzó és a nemzeti bank igazgatói vettek részt. A Banca

Goldis László Temesváron.

A néppárt választási előkészületei. — Nagy érdeklődés előzi meg a Magyar Párt ülését.

(Saját tudósítónktól.) A belpolitikai események esetleges jelentőségét erősen ellensúlyozta a lej katasztrófális helyzete-okozta bizonyos nyugtalanság, amely, mint lapunk vezetőhelyén írjuk, a kormányköröket is erősen ellensúlyozza. A politikai világ, de különösen Erdély magyarságának érdeklődése ettől eltekintve, most egyetlen momentum felé koncentrálódik: a Magyar Párt elnöki, illetve intézőbizottsági ülése felé, a melyen kétségtelenül súlyos és sorsdöntő határozatok fognak elhangzani. A politika híreiről bucuresti-i, illetve kolozsvári tudósítónk a következőket közli:

(Bucuresti, április 21.) Goldis László kultuszminiszter, aki már régebben tervezte, hogy meglátogassa temesvári hivatást s ebben a szándékában közbejött betegsége akadályozta meg, holnap Bucurestiből Temesvárra utazik.

A néppárt már összeállította az

Nationala köreiben titokban tartják az értekezlet határozatait. Valószínűnek látszik, hogy a pénzügyminiszter e hét folyamán megbeszélésre hívja össze az ország nagy bankjainak vezetőit. Lepadatu a holnapi minisztertanácsban fog beszámolni intézkedéseiről. Egyébként ma Bucurestiben is erős devizakínálatot konstataáltak és majdnem valamennyi külföldi deviza jelentékenyen esett.

ilfovi kerület jelölő listáját. A Vista élén Averescu tábornok, Trancu Iasi, Meisner, Mitilineu és Manolescu állanak. Az Epoca című lap, amely az elmúlt napokban erős támadást intézett Cristea Miron patriarcha ellen s emiatt nemcsak, hogy elkobozták, hanem egy tüntető diákcsoport szerkesztőségét is szétrombolta, ma ismét a patriarka személyét érintő cikket közölt s emiatt ma ismét elkobozták.

(Kolozsvár, április 21.) A Magyar Párt pénteki elnöki tanácsi ülése elé, rendkívüli érdeklődés nyilvánul. Már eddig is többek érkeztek Kolozsvárra a vidéki tagok közül, olyanok is, akik technikai okokból nem kaphattak meghívót az ülésre. Deák Gyula dr., a Magyar Párt főtitkára ma kijelentette a magyar lapok munkatársai előtt, hogy a bucuresti tárgyalásokról eddig még semmiféle értesítés nem érkezett a párt központjához.

Arad új rendőrprefektust kapott.

Mutiu Traian szolgálaton kívüli őrnagy lett az aradi rendőrség új vezetője. — Goldis miniszter távirata Bucurestibe szántotta az új prefektust, aki az Aradi Közlöny újjan köszönti. Arad város polgárságát

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtt hivatalos távirati értesítés érkezett a megyei prefekturára, mely szerint a belügyminiszter Arad város rendőrprefektusát méltóságába Mutiu Traian szolgálaton kívüli őrnagyot nevezte ki a jelenleg Bucurestiben tartózkodó Filotti Zamfir helyébe, akinek távozási hírért különben városszerte ószinte sajnálkozással fogadták. Filotti Zamfir konciliáns, nemes egyénisége és udvarias szolgálatkészsége, amelyet mindenkor és minden kivel szemben gyakorolt, igen kedvelté tették őt Arad polgársága körében. De amilyen sajnálkozást váltott ki Filotti Zamfir távozása, éppen olyan nagy meglepetést és örömet keltett az a hír, hogy a város vezetésének egyik legfontosabb pozíciójába Mutiu

Traian szolgálaton kívüli őrnagy kerül, aki szintén maga a legmesz szebbmenő előzékenység és aki nem idegen ebben a városban és így nem is lehet rideg a polgárság érdekeivel szemben. Mutiu Traian a háború alatt a szászvárosi 64-esek századosa volt, rendkívül intelligens, képzett katona, aki a román nyelven kívül tökéletesen beszél magyarul, németül és franciául. Mint társaságbeli ember is mindenkor csak elismerést és tiszteletet szerzett. Katona lévén, nagy kedvelője a sportnak főleg a vívásnak s annak idején több első díjat vitt el a vívóakadémián. Az impériumváltozás után őrnagyi ranggal lépett be a román hadseregbe és jelentős érdemeket szerzett az erdélyi légió megszervezése körül. Négy esztendővel ez-

előtt megvált a hadsereg kötelékéből és azóta curtici-i birtokán gazdálkodott. Mutiu Traian Arad hoz különben rokoni szála is fűzik.

A kinevezés hírére munkatársunk ma délután felkereste Mutiu Traiant, az új rendőrprefektust, akit azonban gyors csomagolás közben talált s nagy elfoglaltsága miatt csak röviden válaszolhatott a hozzá intézett kérdésekre. Kijelentette, hogy jövőbeni programját nem válaszolhatja részletesen, mert a délutáni órákban táviratot kapott Goldis minisztertől, aki sürgősen Bucurestibe rendelte őt és már a kora esti gyorsal el is kell utaznia, mindössze annyit üzen Arad polgárságának, hogy ismeri, szereti ezt a várost, tudja milyen kötelességek várnak rá a jövőben, de soha egy pillanatig sem fog eltérni attól, hogy számára ne legyen Arad polgársága érdekeinek. Kijelentette még hogy kinevezésére vonatkozólag csak távirati értesítést kapott s valószínűnek tartja, hogy a királyi dekretum átvétele és az eskü letétele miatt hívták a fővárosba. Mutiu Traian három nap múlva érkezik vissza Aradra és akkor veszi át magas hivatalát.

Felmentettek egy izgatással vádolt kapitányt.

A kolozsvári egyetemi hallgatók szimpatia tüntetése.

(Kolozsvár, április 21.) A VI-ik hadiest hadbírósa ma délelőtt vont a felelősségre Beleuta kapitányt és hat társát, akiket izgatással vádoltak. A vádirat szerint Beleuta és társai, engedély nélkül nagymennyiségű röpiratot nyomtattak, törvényellenesen antiszemita akciót fejtettek ki, összeköttetésben állva Zelca Codreanuval. A hadbírósa épületét már a kora reggeli órákban csendőrségi és rendőrségi kordon vette körül, mert az egyetemi ifjuság körében a tárgyalás nagy izgalmakat váltott ki. Az óvintézkedés helyénvalónak is bizonyult, mert a tárgyalás megkezdése előtt mintegy kétszáz egyetemi hallgató gyűlt össze és szimpatia tüntetést rendezett Beleuta kapitány és társai mellett. A karhatalmi csapatok körülvették a diákokat, akiket be-kísértek a rendőrségre. Ezekután megkezdődött a hadbírósa tárgyalás. — A vádlottak védelmét Francu Ámos dr. ügyvéd látta el, aki kérte védenői felmentését. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság a késő délutáni órákban hirdette ki ítéletét, amely az összes vádlottakat felmenté, az el-lenük emelt vádak alól.

Autók versenyfutása a halálba.

Hogyan történt a simándi halálos autokatasztrófa. — A hivatalos vizsgálat eredménye.

(Saját tudósítónktól.) Ma már teljes részleteiben előttrünk áll az a megrendítő szerencsétlenség, amely szombaton délután történt a nagyváradi-aradi országúton, Simánd közelében. A helyszínen megéjtett hivatalos vizsgálat és az aradi kórházban ápolás alá vett Szitter József vallomásából megállapítható volt a katasztrófa lefoiyása, amelynek részleteit itt adjuk:

Vesztett iramból a halálba.

Szombat délelőtt árukkal megrakva indult el Nagyváradról a Schwartz Farkas nagyváradi fűszer és gyarmatáru-cég tulajdonát képező Ord. 7. jelzésű Ford típusu teherautó, hogy a nagyváradi-aradi országút mentén fekvő falvakba és az aradi Weisz és Haasz cégnek árukat szállítson. A kormánykerék mögött Szitter József nagyváradi sofőr ült, míg a mellette levő ülésen az aradi Weisz és Haasz cég Farkas Béla nevű huszonhárom éves alkalmazottja foglalt helyet. A teherautó valamivel félegy után hagyta el Nagyszalontát, ahol egy nagyobb áruszállítmányt raktak le és most már csekélyebb megterheléssel robogott tovább Arad felé. Utközben a teherautó mögött felbukkant a simándi pap luxusautója, amely teljes sebességgel közeledett. A luxusautó utasai megfigyelték, hogy amikor autójuk befogta a teherautót, annak sofőrije gázt adott a motorba és azzal a szándékkal, hogy a luxusautóval versenyre keljen, a legnagyobb sebességgel robogott előre. A könnyű személyautó rövid idő alatt magamögött hagyta a teherautót, de körülbelül egy negyedóra múlva deffektus érte a simándi pap autóját és a teherautó utolérte őket. A luxusautó sofőrije, aki kijavítva a hibát és ismét magamögött hagyva a teherautót, még a katasztrófa előtt ért be Aradra, az Ablonczygarázsban felemlítette az eszevesztett versenyt és annak a gyarmatárának adott kifejezést, hogy alighanem valami szerencsétlenség fogja érni a teherautót, amely száguldó iramban robog a nyílt országúton.

A megjósolt katasztrófa.

Közvetlen a katasztrófa megtörténte után hajtott arra autójával egy Blau nevű amerikai állampolgár, aki a szerencsétlenül járt emberek segítségére sietett. A felborult autó alól elhaló nyöszörgést hallott és csak nagynehezen tudta kiszabadítani Szitter Józsefet, míg Farkas Béla már nem lehetett segíteni, a katasztrófa pillanatában szörnyen halt. A szerencsétlenségről azonnal értesítette a simándi csendőrséget és a csendőrmester utasítására a súlyosan sebesült sofőrt és a halott fiatal embert Aradra szállították be. A vizsgálat a felborult autó fekvéséből, a tisztán látható keréknyomokból és a sebesült sofőr lázas izavaiból rekonstruálta a borzalmas katasztrófát, amely minden valószínűség szerint a következőképpen történt: A teljes sebességgel rohanó teherautó kormánykeréke ticsuszhatót a sofőr kezei közül, mire az autó baloldalt leszáadt az országútról és az árok szél-

lén nekiment az ottlevő táviró póznának. Az összeltközés oly erős volt, hogy az autó bal első kereke, a motor egy része és a sárhányója pozdorjává tört és az autó felfordult. Az összeltközés ereje kidobta a sofőrt az ülésből, aki eszméletlenül esett az autó alá, míg a vele utazó aradi fiatalember holtan bukott ki a kormánykerék mögül. A szerencsétlenség körülbelül délután 2 és 3 óra között történt. Még az esti órákban telefonon értesítették a nagyváradi Schwartz Farkas céget a katasz-

trófáról és a cég egyik beltagja, Schwartz Sándor, nyomban Aradra utazott és a kórházban felkereste Szitter József sofőrt. Schwartz kijelentette, hogy a sofőrt vétkesnek tartja, mert Szitter József gondatlansága idézhetet elő a katasztrófát.

Az orvosi vizsgálat szerint a halott fiatalember szája pálinkaszagú volt és valószínű, hogy a két fiatalember nagyobb mennyiségű italt fogyasztott el, amit igazol a szerencsétlenség színhelyén talált és majdnem üres pálinkásüveg is. Valószínűnek tartják, hogy a katasztrófa pillanatában az autót Farkas Béla vezette és az ő ügyetlensége okozta a szerencsétlenséget.

Nemess Zoltán miatt perlik Vaaly Ionát.

A hitelező visszaköveteli pénzét a barátnőtől. — Különös kereset a budapesti törvényszék előtt.

(Budapest, április 21.) Még élénken az emlékezetben van Nemess Zoltán dr.-nak, a budapesti Pénzügyintézet Központ ügyészének nagy feltűnést és megdöbbenést keltő szökése, aki mint ismeretes az elmúlt év decemberében többmilliárdos rendezetlen ügy hátrahagyása után Amerikába menekült. Ennek az akkoriban nemcsak Magyarországon, hanem speciálisan Aradon is felfokozott figyelemmel és érdeklődéssel kísért szökésnek különös és szokatlan utóregzése foglalkoztatta ma a budapesti törvényszéket. A nagylábon, valószínűs főuri életet élő fiatal, aradi származású ügyvédnek — mint annak idején részletesen megírtuk — egyik legkölségesebb passziója egy ismertnevl budapesti színésznővel, Vaaly Ionával való barátsága volt. Mikor a pesti tőzsdei krach véget vetett a könnyű pénzszerzés lehetőségeinek. Nemess Zoltán minden módot felhasznál arra, hogy pénzt, sok pénzt szerezzen s addigi életmódját továbbra is folytathassa. Így barátainak jóhiszeműségét is igénybe vette s egyik jóbarátjától, Mikó Ernő budapesti gépészmérnöktől hetvenötmillió koronát vett kölcsön. Ebből Nemess még pesti tartózkodása alatt ötvenmil-

liót visszaadott, de a további 20 millió koronával adós maradt.

Mikor aztán a hullámok összecsaptak és Nemess Zoltán szökni kényszerült, Mikó Ernő sehogyan sem akart belenyugodni, hogy a baráti szívességből adott huszmillió koronája veszendőbe menjen. Pénzének visszaszerzésére egész különös és szokatlan formát választott. Fogta magát s a hátralékos huszmillió korona erejéig pert indított Vaaly Iona ellen jogtalan ajándékozás címén. Keresetét azzal indokolta meg a mérnök, hogy Nemess Zoltán mások pénzéből rengeteg összeget költött a művésznőre s ezt az alítását alátámasztotta azzal is, hogy időközben megtalálták a megszökött Nemess Zoltán ittfelejtett gyorsírói jegyzeteit, amelyekből pontosan meg volt állapítható, hogy Nemess Zoltán összesen 229 millió 212 000 koronát adott Vaaly Ionának lakásra, ruhára s egybekre.

A budapesti járásbíróság néhány hónappal ezelőtt elutasította a gépészmérnök keresetét. Ma került az ügy tárgyalásra a törvényszék Gencsy-tanácsa előtt, amely kötelezte a felperes mérnököt, hogy 15 nap alatt mutassa be a bíróságnak, milyen jövedelmei voltak Nemess Zoltánnak.

Földért könyörögnek a rokkantak

Kezdek elfelejteni a háboru igazi mártírjait. — Ujjászervezik az aradi rokkant-szövetséget.

(Saját tudósítónktól.) Az idegeinkkel még benne élünk a háboruban, az anyagi krízisek rohamával naponta kell megverekednünk, de azért kezdjük feledni a háborút. Ha az árukról eltűnnének az ezres számjegyek, ha nem volna hadizóna és a shymmi: talán már nem is emlékeznénk annyira rá, hogy háboru volt, hogy a hét éves szörnyű tusában emberember ellen tört és Délről Északig lángolt a föld. Talán elfeledtük volna már a háborút s csak anyagi dolgok juttatják eszünkbe, a minthogy régen elfeledtük már azt, hogy a saját nyomorukban a háboru megcsontított szerencsétlenjeire emlékezzünk. Pedig a világegés legszörnyűbb, legsajgóbb sebeit ezek a sápadt, félkaru, fél lábú, félszemű, átlótt tüdejű mártírok kapták, akik még csak most lettek igazán hősök, a Nyomorral küzdött nagy-nagy csatában. Az ember legnagyserűbb érzé- az

írgalom gyakorlása váltja ki, kösziveket is megindít a Borzalom véres képe és lehetetlen meg nem remegni látásra ennyi szenvedésnek és kínna, amikor millió és millió szép embervirágot vert el a vérzivatar és amikor ezek közül tizen és százan sápadtan és könnyezve, iszonyu kontrasztal élnek bukkanak az uccák flancos pompájában. És mégis... Először az éljenzés, a virág és a tea maradt el, aztán a szivek lettek fásultak, a zsebek merültek ki és a háboru után hét esztendővel, csak frázisok maradtak meg számukra. Szegény hadirokkantak...!

Aradnak és a megyének közel négyezer hadirokkantja van, kik a legtöbbben mincstelen, bus koldusai lettek az eszevesztett haláltáncnak és akikkel ma már senki sem törődik. Társadalmi egyesületek, nagyrítkán magánosok juttatnak nekik egy-egy morzsát, de mér: összesen olyan sokan vannak, az

állam sem képes kielégítően gondoskodni róluk. Uccái alamizsnákra vannak utalva, de mankójuk durva kopogása, félszemük pislogása már nem kelt szánalmat. És már régen vétképen elfelejtettük volna őket, ha nem volna szövetségük, ha az Állapszabályaink szerint nem volnának alapító és pártoló tagjaik, akik néhány száz lejjel egyszersmindenkorra lerójják a könyörület obolusait s ezzel egy-két lelket mentenek meg. Románia összes városai közül talán az aradi és a megyei csoport rokkantjai a legelhagyottabbak. Árván, önmagukra utalva álianak, senki nem törődik velük, elfelejtették őket. Csak egy rokkantsorsu bajtársuk, Sándor de Vist Valér, nyugalmazott ezredes küzd, agítal az érdekükben. Ugy érezzük, nem hiába. Április 23-án, a városháza üléstermében tisztújító közgyűlést tartanak az aradi és megyei rokkantak. Megkísárlík reorganizálni az Országos Rokkantszövetség aradi csoportját és remélik, hogy a társadalom minden egyes tagja fel fog figyelni könyörgő szavukra, segíteni, támogatni fogja őket. Az aradi szövetség élére Sándor Valér rokkant ezredet kandidálják, akinek neve és agilitása teljes garancia arra, hogy a rokkantak érdekeit a szövetség meg fogja védeni és végre egyszer elintéződik az a rég óta huzódó ügy, hogy a földreform következtében eddig még ki nem elégitett rokkantak is megkapják a kihullott vérük áráért őket jogosan megillető földparcellát.

Fekete álarcban akaszt az új longyel hóhér.

Senki sem tudja kacsoda.

(Krakó, április 21.) Rzewowban tegnap akasztás volt. A kivégzést az új állami hóhér hajtotta végre, akinek nevét senki sem tudja s nem is lehet rájönni kilétére, mert fekete álarcban lépett a bitófához és kesztyűs kézzel akasztotta föl a halálra ítélt rablógyilkost. Mikor munkáját elvégezte, meghajtotta magát az államügyész előtt, majd visszatért a bitófához, lehuzta kesztyűjét s odatette a zsámolyra, azután álarcosan távozott el a kivégzés színhelyéről.

Soha ne vakarja bőrét, a CADUM-KENŐCS rögtön enyhítést hoz

— Küszöbön a német-orsz szerződés aláírása. Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger jelentése szerint a német-orsz tárgyalások igen előrehaladtak és a szerződés végleges megkötése még a hét végére várható. A tárgyalásokon résztvesz Ra-

Az ezredes, a magyar újságíró és az „Az Est”.

Hálás megemlékezés koszorúja az elhunyt Herbay ezredes sírjára.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap temették el Lugoson Herbay Emil ezredest, akinek halálhírére már közölte az Aradi Közlöny. A széles körökben népszerű és Aradon is igen jól ismert ezredes 46 éves korában ragadta el a halál boldog családi köréből, felesége, két kis fia mellől. Herbay ezredes friss sírjára had' helyezük mi is el a kegyelet örökzöld koszorúját az alábbi történettel, amely valójában megtörtént egy ismert váradi újságíróval, aki az érdekes históriát így mondta el:

Az imperiumváltozás első idejében mindenütt nagy zavarok voltak. Senki sem tudta, mi lesz s nem volt bizonyos semmi. Az újságok szigorú cenzura alatt, külföldi lapokhoz szinte lehetetlenség volt hozzájutni. Egy délután a szerkesztőségéből kijövet a véletlen kezembe játszott az Az Est budapesti estilap. Rég nem láttam külföldi magyar újságot, szerettem volna olvasni, hogy áll a világ odakünn. Kabátzsebembe tettem és betértem a moziba. Az előcsarnokban a mozdirektornal találkoztam, aki egy idegen úrral diskurált. Félrehajtottam a kabátom szárnyát és örvendezve mutatattam a ritka újságot. Az idegen úr szeme horogként tapadt a lapra. Sejtettem, hogy ez az úr detektív és tudtam, hogy baj lesz. És tényleg.

A detektív szó nélkül kivette a zsebéből Az Estet és intett, hogy menjek vele.

— Muszáj? — kérdeztem.

— Igen — felelte hidegen.

Mentünk a térparancsnokság felé. Mondtam, újságíró vagyok, rég nem láttam magyar lapot. A detektív némán ment mellettem, mint a végzet. A térparancsnokságon egy kapitány fogadott. Átvette és megnézi az újságot.

— Mi hiányzik innen? — kérdezte egy kivágásra mutatva.

— Nem tudom — feleltem — nem olvastam el.

— Ha megmondja, mi van innen kivágva, akkor szabadonbocsátom, ellenkező esetben azt a lapot, ahol Ön dolgozik, beszüntetem s magát megbüntetem.

Izzadtam. A lapot beszünteti. Rettenetes.

— Kérem — ajánlottam a kapitánynak — Önöknek van minden lapból egy példányuk, hozasson egyet s hasonlítsa össze.

— Önök bizonyára a lap számára vágják ki — mondta rendíthetetlenül a kapitány.

Hallgattam. Itt hiábavaló minden. Kiküldött a folyosóra, ahol egy katoná vigyázott rám. Majdnem sirtam. Te jó Isten, mi lesz itt? E pillanatban kemény lépteiket hallok, a kockaköveken egy törzstiszt közeledik felém. Ezredes.

— Ezredes ur — mutatkoztam be — újságíró vagyok, segítsen rajtam.

Tudott magyarul.

— Ahá — mondta szigorúan — valamin megfogták az újságírót s most bekötérezik.

— Ezredes ur — szóltam — nem akarok itt maradni éjszakára, be-

jövök holnap a kihallgatásra, talán akad ügyvéd, aki megvéd. És elmondtam az esetemet.

— Nagy baj — mondta az ezredes és bemutatkozott: Herbay Emil ezredes vagyok. Mit is tehetek az érdekében? Na, majd megpróbálom.

Bement, néhány percig beszélt a kapitánnyal, majd odajött hozzám, karonfogott:

— Na, jöjjön sétáljunk egyet, nem lesz ebből nagy baj. Hiba, a

Halálbament az aradvárosi adófőnök fia.

A tizennyolcesztendősi Martinovici Victor tragikus öngyilkossága. Az ifju erdész-növendék titokzatos halála

(Saját tudósítónktól.) Nagy feltűnést, őszinte részvétet és sajnálatot keltett az egész városban, Martinovici Dénes aradi városi adóhivatali főnök 18 éves Viktor fiának öngyilkossága, amelyről az Aradi Közlöny számolt be ma egyedül. Az öngyilkosság felfedezésének első zavarában még nem lehetett megállapítani, hogy baleset, gyilkosság, vagy öngyilkosság áldozata lett-e az ifju Martinovici Viktor, de mára kétségtelen lett, hogy a szerencsétlen erdész-növendék saját kezével vetett véget életének. A tragikus öngyilkosság részletei a következők:

Megtalálják az erdész-növendék holttestét.

Lintia Valér erdészeti felügyelő és igazgató cselédje tegnap délután a temesvári Vadász-erdőbe ment, hogy a kanári madarak számára ételmet keressen. Utjáról nemsokára visszatért s izgatottan mesélte, hogy az erdő szélén egy fiatalembert talált, vérbefagyva. Utmutatása nyomán az iskola több növendéke a helyszínre ment, ahol borzalommal állapították meg, hogy

a vérbefagyott fiatalember Martinovici Viktor 18 esztendősi iskolatársuk.

Az igazgató is mély megdöbbenéssel vette tudomásul a hírt s azonnal értesítette a rendőrséget, amely szintén kiszállt a helyszínre. Nyomban ezután az aradi városházára telefonált s kérte, hogy értesítsék a szülőket. A megdöbbenet, lesújtott szülők még tegnap este Temesvárra utaztak.

A halálraszánt ifju megrendítő bucsulevele.

Az öngyilkos diák három levelet hagyott hátra. Egyet szüleinek, egyet Minyov Baba nevű temesvári s egyet Kelly Bözsi aradi urileánynak. A szüleihez intézett levelet a rendőrség felbontotta, a másik két levél sorsáról a temesvári ügyészség dönt. Szüleihez intézett levelében Martinovici Viktor hat oldalon keresztül fejtegeti, hogy bár nagyon sajnálja szüleit, mégis kénytelen tettét elkövetni, mert

üresnek, céltalannak látja az életet.

— Nem tudom semmi sem tul-

mit csinált, minek mutogatja a külföldi lapot? De én megértem, régen nem látott magyar lapot. No majd meglátjuk...

Kimentünk az udvarra, azután az uccára értünk.

— Most szépen hazamegy s lecsillapodik — mondta Herbay ezredes. — Igen. A kapitány ur azt üzeni, hogy majd szerez egy lapot s megnézi, mit vágtak ki a magából. Ha kedve tartja, látogassa meg egyszer. Isten vele.

Kezet adott és visszatért az épületbe. Ott álltam az ösztől és izgalomtól, hogy így kihuzott a bajból egy román katonatiszt, a kinek frissen hantolt sírjára ezután küldöm emlékezetem és hála koszorúját.

élni — írja — a május nyolcadikát s azért inkább előbb választottam a halált. Elmondja, hogy az eddigi küzdelmek megörölték s testileg, lelkileg beteg lett. A tanuláshoz sem volt kedve s január elseje óta teljesen elhanyagolja tanulmányait. Külön intelmmel fordult bucsulevelében öccséhez, akit figyelmeztet, hogy sohase higgyen a barátoknak, mert azok rontották meg az ő életét is. Kéri öccsét, szeresse szüleit helyette is. Hozzáfüzi leveléhez, hogy

tettét önszántából követte el és ezért haláláért senkit sem terhel felelőség.

A szerencsétlen fiatalember még azt kérte, hogy ha lehetséges, az erdőben helyezék örök nyugalomra, mintegy intó s elrettentő példálul azoknak, akik a könnyelmű életnek adva magukat, elfelejtik kötelességeik teljesítését. A levélből megállapítható, hogy a fiatalember napok óta készült az öngyilkosságra.

Elszánt készülődés a nagy utra.

Lintia Valér, az intézet igazgatója s összes növendéktársai szerették ezt a csendes fiatalembert, aki mindenkiel jóviszonyban volt. Kifogástalan magaviseletére való tekintettel az igazgató megengedte, hogy Martinovici minden ünnepnapon meglátogathassa szüleit Aradon. Ilyen látogatásra kért engedélyt vasárnap is és meg is kapta. Szombaton úgy bucsúzott el barátaitól, mintha sohasem találkoznának többé. Emiatt tréfálkoztak is vele, azonban sajnós, így is történt. A legközelebbi találkozás már sokkal szomorubb volt, akkor már Martinovici Viktor vérbefagyva feküdt az erdő zöldelő pázsitján. Hétfőn nem jelentkezett rendes időben, mint máskor, sőt életjelet sem adott magáról. Kedden reggel hat órákor érkezett vissza Temesvárra, azonban csakhamar eltávozott újra az intézetből. Ekkor indult a halál felé.

Mi adta a fiatalember kezébe a halálhozó fegyvert?

A szerencsétlen fiatalember tettenek okát ezidőszent még nem tudja senki biztosan s így különböző verziók keringenek. Az egyik

a május nyolcadiki dátum emlegetését veszi kiindulópontnak és amerikai párbajt emleget. Mások viszont szerelmi bánatban elkövetett öngyilkosságot mondanak. A mikor az öngyilkosság híre elterjedt Aradon, egyesek tudni vélték, hogy a halálbament ifju egy aradi 16 éves urileánynak udvarolt, akivel vasárnapi ittlétekor összeveszett volna. Egy bizonyos, hogy már jóelőre készült megmondatlan tetteire, amit az is bizonyít, hogy iskolatársai és tanárai tudtán kívül revolvert szerzett magának. Élete utolsó napjain kétségek kinozták a 18 éves diákot, a kinek levertségét a közelében élők észrevették. Martinovici Viktor halála körüli homály még nem oszlott el, azonban lehetséges, hogy a rejtély kulcsa abban a két levélben van, amelyet egyelőre a temesvári ügyészség őriz.

Ma délután három órákor temették el általános részvét mellett Martinovici Viktort, akinek a temetésén az erdészeti iskola növendékei teljes számban kivonultak az igazgató és a tanári kar vezetésével. A tragédia híre mélységes megdöbbenést keltett és számosan siettek a lesújtott szülőknek s családnak részvétüket tolmácsolni.

VASA PRIHODA
ápr. 27. Jegy Sándornál Arad.

Elitelték

a fogolyszöktető detektívet
Mástélevi fogház a két zsebtolvaj elmeneküléséért.

(Saját tudósítónktól.) Néhány hónappal ezelőtt nagy feltűnést keltett Zendea Jakab aradi államrendőrségi detektív letartóztatása, akit fogolyszöktetéssel vádoltak. Akkoriban a bucaresti-i rendőrség táviratára Bucarestbe kellett kíséreni Radu Paraschive és Dumitrescu György közismert nemzetközi zsebtolvajokat. Mivel Zendea Jakabnak akkoriban egy fegyverrel ügye volt, amelynek az elintézése végett amugy is a fővárosba kellett volna mennie, kapott az alkalmon s megkérte felebbvalót, hogy őt küldjék ki. Az engedélyt megkapta s egy rendőr kíséretében elindultak a zsebtolvajokkal Bucarest felé. Tövisen Zendea a két fogollyal leszállt a vonatról, hogy az étkezőbe kísérje őket, míg a rendőr a vonaton maradt. Amikor a detektív visszajött, a rendőr nagy meglepetéssel látta, hogy csak az egyik fogoly jön vissza. Kérdésére a detektív kijelentette, hogy a másik mindjárt jön s utána küldte a rendőrt. A foglyot hiába keresve, visszatért a vonathoz, hogy jelentse Zendeának az eltűnést. Itt fogadta aztán az igazi meglepetés: a másik fogolynak is hiált helye volt.

Zendea Jakab egész egyszerűen közölte, hogy egy látszik a másik fogoly is megszökött s utasította a rendőrt, jöjjön vissza Aradra és jelentse a szökést. Ő tovább utazott a fővárosba, ahonnan néhány nap múlva tért vissza Aradra. Mivel felettésemek alapos gyanuja volt arra, hogy a foglyok Zendea Jakab tudtával és belegegyezésével szöktek meg, letartóztatták és az ügyészségre

kisérték. Zendea ugyan állandóan azt hangoztatta, hogy a foglyok szökéséről ő nem tehet, sőt azt kérte a hatóságoktól, hogy helyezzék szabadlábra, ő mindent elkövet arra nézve, hogy újra elfogja a szökevényeket. Természetesen nem tettek eleget kívánságának, hanem továbbra is letartóztatásban maradt.

Ma állott bírálói előtt Zendea Jakab, aki itt is ártatlanságát hangoztatta. A tanúhallgatások azonban súlyos bizonyítékokat produkáltak a volt detektív ellen. A bíróság bünyösnek mondotta ki Zendeát és másfél évi fogságra ítélte.

UJ VÁMTARIFA kapható Sándor hírlapirodában Arad

Halál mindenáron

Kiugrott a robogó gyorsvonatból, majd a kórház ablakából vetette le magát egy híres olasz tenorista.

(Róma, április 21.) Pietro Giuli neves tenorista nemrégiben vendégszereplésre ment Spanyolországba. Onnan jött a hír, hogy a Barcelona—oportói gyorsvonatból kiugrott és súlyos sebesüléssel vitték kórházba. Egy őrizetlen pillanatban Pietro Giuli kiugrott a kórház második emeleti ablakából és holtan terült el az uccán. Levelet hagyott hátra, hogy boldogtalan szerelem miatt unta meg az életet.

Művészet.

* Az aradi színház heti műsora a következő: Csütörtökön: Magnetic. (Bemutatóelőadás.) Pénteken: Magnetic. Szombaton: Drótostót. (Horváth Nusi vendégfellépésével.) Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Frasnita. 6 órakor: Magnetic. 9 órakor: Orlov. (Horváth Nusi vendégfellépésével.)

* A „Magnetic” előadásaira a közönség valóságosan elkaphatja a jegyeket és a bemutatóelőadásra már csak kevés jegy kapható. Régen nem volt az aradi színháznak ilyen szenzációs drámai bemutatója, amely nemcsak a darab érdekességével, hanem nagyszerű előadásával, érdekes megrendezésével és kiállításával is nagy sikert fog aratni. A három főszerepet Táray Böske, Mészáros Béla és Cergely Lajos játsszák, de súlyos és hálás szerepekhez jutottak Kiss Mariska, Harmath Jolán, Kassay, Szabóday, Beregi, Kubán Rózi, Dálnoky, Jódy, Ács és Botos Blanka is s rajtuk kívül a színtársulat még számos tagja szerepel a mozgalmas és nagyszemélyzetű darabban.

* Horváth Nusi, Erdély egyik legkiválóbb primadonnája, az aradi közönség kedvence szombaton este lép fel először Lehár gyönyörű zenéjű és érdekes operettjében, a „Drótostót”-ban. A vendégeste érdekességét növeli, hogy Győző Alfréd játsza régi, híres szerepét, Pfeifferkornt.

* Jánosy Dezső szerkesztésében megjelenő Zenei Szemle áprilisi száma zeneesztétikai és zenetörténelmi cikkeket nyújt az olvasónak. A legújabb zenei eseményekről érdekes ismertetéseket és komoly kritikákat hoz ez az értékes folyóirat.

Bethlen visszautasítja Pallavicini vádjait

A tanuvallomások felolvasásával igazolja a vádak tartatatlanságát. — A magyar nemzetgyűlés jegyzőkönyvi megrovásban részesíti Pallavicinét Rakovszky Iván ellen emelt vádja miatt.

(Budapest, április 21.) A magyar nemzetgyűlés ma is izgalmakban tobzódott. Az ülést Zsitvay Tibor elnök nyitotta meg s nyomban gróf Bethlen István miniszterelnök emelkedett szólásra, hogy válaszoljon az őrróf Pallavicini György által felvetett vádakra. Előljáróban hangsúlyozza, hogy Pallavicini a titkos társaságok ügyét összekeverte a franküggyel, majd így folytatta:

Bethlen visszautasítja a Rakovszky és Nádosy elleni vádakat.

— Pallavicini állítására kijelentem, hogy nem Nádosy-t biztunk meg a frankügy kiderítésével, mert amint bűnössége valószínűvé vált, azonnal szabadságoltuk. Nádosynak a szokolygyben való szereplése azonban nincsen bebizonyítva és a cseh kormány sem értesített bennünket ilyesméről. A külföldön is olvasott Pester Lloyd is átvette ezeket a vádakat anélkül, hogy meggyőződött volna a tényekről. A hágai leleplezés alkalmával Nádosy tagadott, majd később a jóhiszeműségét hangoztatta és épen Rakovszky belügyminiszter érdeme, hogy Nádosy szerepe teljesen kiderült. Sajtópört pedig azért nem indítottunk a rágalmozók ellen, mert így az igazság kérdése ellaposodhat, mellékvágányra terelődhet s épen ezért ragaszkodunk ahhoz, hogy mindent a frankügy főtárgyalásán tárgyaljunk le. Pallavicininek pedig ekkor módjában lesz a tanuit megnevezni. Én nem hivatkozom a magam tanúira, hanem csak a Pallavicinire. (Éljenzés.) Kénytelen vagyok felolvasni Pallavicini áprilisi tizenkilencediki vallomását is, hogy bebizonyítsam mennyire ellentétes az, tegnapi parlamenti támadásával.

Pallavicini vallomása ellentétes tegnapi parlamenti beszédével.

Bethlen ezután olvasni kezdte Pallavicini vallomását, amely így szól:

— A frankhamisításról Windischgraetznel sohasem beszéltem. A kormány tudott-e róla, vagy részese az ügynek és beleegyezett-e abba, azt közvetlen tapasztalatból nem tudom és csak következtetem. — 1921-ben Windischgraetz elmondotta, hogy Mészárossal hazafias célból a kormány tudtával szokolt hamisítani. (Bethlen itt megjegyezte, hogy Pallavicini nem említette meg, hogy kiket értett a kormány alatt és ez azért furcsa, mert épen ebben az évben adta neki át a kormányzást gróf Teleki Pál.) Pallavicini vallomása további során elmondja, hogy Bethlen, Sztrache és Töreky titkos társaságok tagjai, de hogy a frankhamisítás idején is azok voltak-e, azt nem tudja.

Töreky és Sztrache nem tagjai semmiféle titkos társaságnak.

Bethlen beszéde további során kijelentette, a szokolygyet azzal cáfolhatja meg, hogy a szokolyhamisítást csak Mészárosnak Bécs-

ben való letartóztatásakor tudta meg. Töreky és Sztrache titkos társaságbeli tagságát illetően felolvassa a felettesekhez intézett leveleiket. Töreky ebben bejelenti, hogy soha titkos társaságnak tagja nem volt és ilyenbe soha be sem lépett. Tagja volt a keresztény nemzeti ligának, a KANSZ-nak, a Fiume-társaságnak, de ezek nem voltak titkosak és még ezek működésében sem vett részt személyesen. Pallavicini vádol, tehát bizonyítson. Ezután Sztrache levelét olvasta fel, aki kijelentette, hogy semmiféle titkos társaságnak nem tagja, de még egyetlen nyilvános egyesületnek sem. Bethlen ezután így folytatja:

Miért volt Bethlen a titkos társaságokban.

— Így áll a dolog a Törekyvel és Sztracheval szemben fennálló váddal, amelynek nyilvánvalóan az a célzata, hogy a külföld előtt rágalmozzon. Most pedig rátérek arra a vádra, hogy a frankhamisítást azok a titkos társaságok követték el, amelyeknek én is tagja vagyok. A titkos társaságok a bolsevizmus idején alakultak. A magyar politikai társadalom megszervezése fontos, mert a mai időben, mikor a forradalom visszafénye még károsan sugározza be Európát, ez szükséges. Tagja voltam az egyesült keresztény nemzeti ligának, amit nem szégyelek és nem titkolok s ha pedig ezért tesznek szemrehányást, akkor ez azért van, mert nem tűrik a keresztény polgári társadalom megszervezését! (Percekig tartó viharos taps és lelkesen éljenzik Bethlent, a radikálisok és a szociáldemokraták kivételével.) 1921. áprilisáig részt vettem ezeken a megbeszéléseken, de amikor miniszterelnök lettem, akkor kiléptem, mert összeférhetetlennek tartottam, hogy feszélyezve legyek bármilyen oldalról is. Ha a liga, vagy bármilyen más keresztény egyesülés támogatott is engem, ezért csak hálás vagyok. Ezeknek az ügyeknek azonban semmi közük sincsen a frankhamisításhoz. Pallavicini azt is mondotta, hogy januárban beszéltem Friedrichhellel, aki elmondotta, hogy Windischgraetz és Mészáros felmutatták neki a szokolosokat és a frankhamisítást azzal az állítással, hogy a kormány tud az ügyről. Friedrich ez alkalommal arról is beszélt volna Windischgraetz-zel és Mészárossal, hogyan léphetnének fel ellenzéki programmal képviselőnek. Van-e annak valami valószínűsége, kérdezem a Háztól, hogy a kormány a frankhamisításban együtt menjen azzal a Windischgraetz-zel és Mészárossal, akik ellenzéki programmal szándékoztak fellépni. (Zajos taps a jobboldalon.)

Tudott a magyar miniszterelnök a frankhamisításról.

A miniszterelnök ezután ismertette Pallavicini vallomásának arra vonatkozó részét, hogy Sigrayval való beszélgetésekor Windischgraetz kijelentette, hogy a kormány tud a frank-

hamisításról. Szilveszter éjszakáján mondotta el Windischgraetz Sigraynak, hogy házában detektívek kutattak, de Sigray aggodalmára kijelentette, hogy Bethlen mindenről tud annak dacára, hogy ellene volt a frankhamisításnak.

— Ezek az állítások — mondotta Bethlen — ellentétesek, mert vagy tudtam róluk és helyesltem őket, vagy pedig tudtam róluk olyan formában, hogy elleneztem és ekkor nem helyeselhettem.

Ezután a miniszterelnök felolvasta Pallavicininek a franküggyel kapcsolatban Vass József dr. miniszterelnökhelyettesnél és gróf Mikes János szombathelyi püspöknél folytatott megbeszélését. Ezekről a megbeszélésekről Pallavicini kijelentette Vassnak, hogy a kormány kénytelen lesz balfelé eltolódni és így megfontolandó, nem volna-e helyes a kormány lemondása? Vass azonban kijelentette, hogy a kormány politikája nem toldik balfelé és remélhető, hogy az ügy az ország kára nélkül, vagy legalább is kis kárára oldódik meg. Ót január elsején értesítette Bethlen a franküggyről és amikor utasította Prónay miniszterelnökségi államtitkárt, hívja fel fel Nádosy figyelmét arra, hogy a frankügy ne bonyolódjék. Hogy Nádosy benne volt a frankhamisításban, mondotta Vass Pallavicini vallomása szerint, ez külön szerencsétlenség, amiről a kormány és a miniszterelnökség nem tehet.

— Pallavicini január hatodikán még mindig támogatott engem, — amire mindig hivatkozni fogok, mint életem legnagyobb dicsőségére. (Viharos derűtség és az ülésterembe belépő Pallavicinét a jobboldal gúnyos felkiáltásokkal fogadta.)

A tanuvallomások cáfolják Pallavicini állításait.

Ezután ismertette Mikes püspök vallomását, aki kijelentette, hogy Zadravetz püspököt lelki vigaszban részesítette, mert Zadravetz kijelentette neki, hogy szívvel-lélekkel irreverentia és fogalma sem volt a frankhamisításról. Azt is mondotta, hogy a dologról „István gazda is tud” és így nem lehet baj a dologból. Majd Zadravetz vallomását olvasta fel, aki kijelentette, hogy sohasem mondotta azt, hogy is tud a frankhamisításról, mert ő sem tudott róla. Nádosy ugyancsak ezt vallotta.

— Kétségtelen, — folytatta Bethlen — hogy a hamisítók felelőssége csökkent volna, ha bebizonyíthatnák, hogy a kormány tudott az ügyről, de a vádlottak maguk is azt állítják, hogy nem tudott. Pallavicini még azt is mondotta az én nevem említésével kapcsolatban, hogy maga Windischgraetznel hangoztatta, hogy nem szeretné, ha a férje a kormányt is belevonná a hamisítás ügyébe.

Ezzel szemben azonban felolvasta Windischgraetznel vallomását, amelyben a hercegné kijelentti, hogy nem kíván vallani és azt állítja, hogy a Pallavicini által ismertett beszélgetése valótlan, mert Pallavicinivel sohasem beszélt. (Zaj a jobboldalon.)

— Meggyőződéseim, hogy az ország becsületét védem, — mondotta a miniszterelnök — akkor, amikor megcáfolom Pallavicini vádjait, akit a sajtó tanui is cáfolnak. (A képviselők felállva tapsolnak, míg a baloldal mély csendben ül.)

Ezután Ernst Sándor ! hoz-

tatta a pártoskodást, a gyűlölködő személyeskedést és kizárólag a költségvetéshez szólt. Utána Saly Endre szociáldemokrata beszélt.

Büntetik Pallavicinét

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága azt fogja a nemzetgyűlés plenumának javasolni, hogy Pallavicini tegnapi be nem bizonyított vádaskodásai miatt a képviselőt jegyzőkönyvi megrovásban részesítsék, amit a saját választókerületében a saját költségén kell kiplakatiroztatni.

H I R E K.

— **Estély a román—lengyel szerződés öröme.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i lengyel követség tegnap estélyt adott abból az alkalomból, hogy a román—lengyel szövetségi szerződést publikálták. Az estélyen megjelent a király, a királyné és az egész kormány.

— **Amerikai tengernagy Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Ma érkezett Constanzába Wolf tengernagy, az európai vizeken állomásozó amerikai hajóraj parancsnoka. Wolf az Egyesült Államok európai diplomatáit látogatja meg és Bucurestiben három napig lesz vendége Culbertson követnek. A tengernagyot a királyi pár kihallgatáson fogadják.

— **Hivatalos munkaszünet van pénteken.** A rendőrprefektúra közli, hogy pénteken, Szent György napján teljes hivatali és munkaszünet lesz. Az összes üzletek egész napon át zárva tartandók és a gyárakban, ipari üzemekben sem szabad dolgozni.

— **Elhelyezték az aradi csendőrség parancsnokát.** Egy ma délelőtt érkezett belügyminiszteri rendelet szerint Anghelescu kapitányt, az aradi csendőrszárny parancsnokát a régi királyságba helyezték át. Anghelescu kapitány távozását, általános sajnálkozás kíséri, mivel a szimpatikus csendőrpáncsnok mindenkor a legnagyobb szíveséggel intézte el a hozzátartozó ügyeket.

— **Háborús veszedelem Törökországban.** Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph jelenti Angorából, hogy a török kormány attól tart, hogy Karahisszár mellett az olasz és a görög csapatok meglepetésszerűen partraszállanak. A török haderőt a behívott tartalékosokkal együtt legnagyobb mértékben erre a vidékre koncentrálik, hogy a meglepő offenzívával szemben ismétlően katonai ellenállást fejthessen ki Törökország.

— **Nyomavesztett a vagyonbukott cérnakereskedőnek.** A vizsgálat folyik Soltész Tibor, az Aradról eltűnt kereskedő ügyében. Szombaton gyűlének össze tanácskozára a hitelezők Timisoarán és ekkor határozzák el a további lépéseket. A vizsgálóbíró a napokban határoz a zálogos hitelezők kérése felett s ekkor dől el, hogy eladásra kerülnek-e a zálogba helyezett áruk, vagy pedig hozzá lesznek csatolva a bünygyi zárlat alá vett áru-raktárhoz. Az eltűnt kereskedőről semmi hír nem érkezett és erősen tartja magát az a verzió, hogy Soltész Tibor Magyarországra szökött azzal az egy millió lejjel, amit az utóbbi napokban vett fel azon a címen, hogy ügyeit rendezze.

Olaszország Románia ellen.

Még mindig eldöntetlen az olasz álláspont a besszarábiai kérdésben.

(Bucuresti, április 21.) A Dimineata mai száma római táviratot közöl, amely szerint az olasz lapokban tegnap hivatalos közlemény jelent meg válaszul azokra a hírekre, hogy az olasz kormány magatartása a besszarábiai problémára vonatkozólag a legutóbbi időben változást szenvedett. A

hivatalos közlemény kifejti, hogy az olasz kormány még nem döntött arról, hogy megváltoztatja-e eddig elfoglalt álláspontját a besszarábiai kérdésről, mert Olaszország szoros viszonyban él Oroszországgal s nem akar olyan lépést tenni, amelyet ez az ország barátságosan gesztusnak magyarázhatna.

Rablótámadás a Simplon-express ellen

(Bucuresti, április 21.) A Simplon expresszen Chiriasi és Turnseverin között két álarcos rabló behatolt az egyik hálófülkébe. Mielőtt azonban munkába kezdtek volna, egy detektív

mezlátta a rablókat és rájuk lőtt. A rablók erre nyomtalanul eltűntek. A rablótámadás a Balota melletti erdőben történt.

— **Meghalt a főkellékes . . .** A közönség nem ismerte őt, mert a kulisszák misztikus világában dolgozott és csak kétszer lépett a közönség elé. A színházi műszaki személyzet jutalomjátékai voltak ezek, amikor Tóni bácsi is szerepelt a „Nani”-ban, a „Sanyaró Vendel”-ben és ezzel be is fejeződött színpadi pályafutásának az a része, amely a személyes megjelenést kívánta. Minden gondja, minden bánata és minden öröme ott összpontosult, hogy a színpadon minden kellék kéznél legyen és a nagyherceg a legpompásabb pezsgős pohárból igya ki a pezsgőjét, az udvarmester illuzióteltő bottal jelezze a felség érkezését és a színész mindent kézhez kapjon, ami kellék a színpadon szükséges. Hosszu esztendők fáradtságos és a közönség által nem látható munkája fűzte őt a színházhoz, a sikereiben talán neki is volt némi része. Zahorav Antalt mindenki szerette, mert kedves ember volt és ő is szeretett mindenkit. És ma negyvenkilenc éves korában utolért a halál. Lakásának egyik helyiségében rosszul lett fösta el és mire a felesége által hívott orvos megérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta. A szíve ölte meg. Csütörtökön délután hat órakor temetik a Badea Cartan (Angyal) uccá-ból.

— **Meglopták Take Ionescu özvegyét.** A színajai rendőrhatalóságok átiratot intéztek a rendőrséghez, amelyben értesítik, hogy a napokban Take Ionescu özvegyének a villájába ismeretlen tettesek betörttek s onnan több ezer lej értékű ezüst és aranyt loptak el. A nyomozás során az a gyanu merült fel, hogy a betörők Aradon értékesítették a lopott holmit, ezért kéri a nyomozás ilyen irányú bevezetését.

— **Kisleány-foglyok a bezárt színházban.** Ma délután ifjúsági előadás volt az aradi színházban. Az előadás délután hat óra körül ért véget s végeztével sorban önkéntek ki a gyermekcsoportok a színház kitárt kapuin. Negyedóra múlva pedig bezárultak az ajtók, hogy csak az esti előadás előtt nyissák meg újra a közönség számára. Fél hét óra tájban aztán szokatián látvány keltette fel az uccánjárók figyelmét. A színház egyik emeleti ablakában két kisleány sirdogált s könyörögve integettek az arra járóknak, hogy szabadítsák ki őket onnan. A két kisleány is az Erdészleányt nézte végig, azonban a király és az erdészleány romantikus története közben meglepték őket az álomtünderei, amelyek tovább sutták kicsiny füleikbe a mese folytatását. Az

előadásnak közben vége lett, a két gyermek még mindig aludt s amikor pedig felébredtek, ijedten vették észre, hogy egyedül maradtak bezárva. Leszaladtak a lépcsőn, össze-vissza járkáltak, eljutottak a büfféhez, amelynek ablakából síva integettek és síva várták, míg kimentik őket. Végül is félhét után az uccai járókelők értesítették a színházban levő tűzoltókat, akik kiszabadították a két remült kisgyermeket, akik önkéntesen foglyai lettek az aradi színháznak.

— **Halálozások.** Sulyos csapás érte Székely Károly CFR. felügyelőt. Édes anyja, Schönauer Károlyné, aki 3 és fél éve fényes nappal esett áldozatul egy rablógyilkossági kísérletnek ezen esethői szerent sérülései következtében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetés ma, csütörtökön d. u. 4 órakor lesz Aradon, a Str. Muciu Scaevola (Hajó-ucca) 38—40. számú gyászházból.

— **Ozv. Hey Gusztávné született Klukovits Teréz 82 éves korában Világoson meghalt.** Az elhunytat e hó 22-én délután 4 órakor temetik el Világoson az egész község lakosságának őszinte részvéte mellett.

— **Feleségét lopta meg egy aradi kereskedő.** Az aradi ügyészség ma letartóztatta König Rezső aradi kereskedőjét lopásért. König nemrég Budapesten volt, ahol eladta Aradon tartózkodó feleségének összes ruháit. Amikor visszajött Aradra, először azt monddta, hogy felesége ruháit az aradi állomáson levő ruhatárban hagyta. Az asszony elment ruháiért, ott aztán közvetlenül tapasztalhatta, hogy férje becsapta. Feljelentésére a rendőrség letartóztatta s az aradi ügyészség fogházába szállította a kereskedőjét.

— **Ritka félyegék ölesőn Kerpelnél.** — **Országos vendéglős kongresszus Marosvásárhelyen.** Április 26., 27. és 28. napján Románia szállodásai, vendéglősei, kávészai, cukrászai és korcsmárosai országos gyűlést tartanak a székely fővárosban. A kongresszust az országos központ hívja egybe s a rendezéssel a vásárhelyieket bizta meg, akik minden előkészületet megtettek már, hogy az ország minden részéből odaseregülő szaktársaik barátságos elszállásolást és mintaszervi ellátást kapjanak. A kongresszuson való részvételüket bejelentették a belügyi, pénzügyi és a közmunkaügyi miniszteriumok is. Ezen a nagygyűlésen a sérelmek egész sora nyer majd megvitatást a miniszteriumok képviselőinek jelenlétében.

— **Rivis Annát harminc lopással vádolják.** Mára tüzte ki az aradi törvényszék az aradi fogház egyik híres lakójának: Rivis Annának ügyét tárgyalásra. Rivis Anna a többszörösen büntetett tolvainő, aki kicsiny kora óta végigvándorolt az összes erdélyi fogházakon s aki legutóbb egy zárt páncélvonalról történt kalandos szökésével lett híressé, ezuttal csak 30 rendbeli lopással volt vádolva. Miután azonban a harminc károsult közül csupán tíz jelent meg a mai tárgyaláson, a bíróság elhalasztotta azt.

Ha mérték és minőség szerint jó)oo(**ferfi fehérneműt óhajt** forduljon teljes bizalommal **Berán Béla** férfi fehérnemű vállalatához **Arad, Str. D. Greceanu No. 5.** (Perényi-uca.) **Elsőrendű angol zephyrek és puullinok raktáron.** **Olcsó árak!** 2409

— **Fegyelmi egy cluji ügyvéd ellen** című közleményünk kapcsán dr. Fersigan Romulus cluji ügyvéd annak közlését kéri, hogy ellene az ügyvédi kamara nem indított fegyelmi eljárást. A legutóbbi miliónos villasorsolás ügyéhez semmi köze, mert azt dr. Caba Vasile cluji ügyvéd látja el s az összes iratok nála vannak.

— **A „Korunk” legújabb áprilisi száma változatos és érdekes tartalma újabb bizonyítéka ennek a komoly, értékes folyóirat impónáló fejlődésének.** Az áprilisi szám éien a nagy orosz kultúrfilozofusnak Bordjajovnak tanulmányát kapjuk a jelenkori kultúra válságáról. Sinkó Ervin szép tanulmánya Dosztojevski mélyebb megértéséhez járul értékes adatokkal. Bálint László a pszichoanalízis eredményeit alkalmazva a társadalmi jelenségekre, érdekes lélektani és szociológiai tanulmányt ír. A tudatalatti lelki életre éles világosságot vető új eredményekről számol be Neufeld Béla. Fábry Zoltán a Wilde problémának érezteti meg nagy emberi mélységeit. Salamon László az individualista kultúrában látja Korunk dekadencia felé vezető vezéreszméjét. Dizzy érdekes satirikus regénye újabb szórakozást nyújt az olvasónak. A Kulturkrónika rovatban a legújabb kutatások eredményeit találjuk meg. A Szemle rovatban könyvekről és írásokról olvashatunk komoly és értékes tanulmányokat.

— **Tudomány és Haladás februári számába dr. Mátyás Mátyás a Verátomlesztésről írt komoly tanulmányt.** A többi cikkeket és tanulmányokat, amelyek érdekesek és változatosak, dr. Silbermann Jenő, dr. Szegedy István írták. Az Ápró közlemények és Különlélek című rovat sok új közgazdasági, társadalmi és kulturproblemaival ismerteti meg bennünket.

Jön! Jön! **Sámson** Luciano Albertini új filmje!

— **Jelentkezés.** Az aradi rendőrprefektúra közigazgatási ügyosztálya felhívja a jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó öv. Gáspár Istvánnét és Obregean Vilmát, hogy közigazgatási ügyben a fenti hivatalnál sürgősen jelenjenek meg.

— **Erdélyi Rendőr és Védőkutyák Egyesülete** Arad felhívja tagjait és az ebkedvelőket, hogy a tulajdonukban levő német juhászebeket, farkaskutyát, dobermannpinschereket, schauzer és boxer fajtájú komondor és magyar pulikat e hó 23-án (pénteken), délután fél 6 órakor Gloria CRR pályára, szakértői bírálatra vezessék elő. Szakértői kiküldött S. Kovács Sándor, az országos ebtenyésztő egyesület elnöke, az egyesület nyert ebek, az egyesület törskönyvébe lesznek bevezetve. — Az egyesület minden csütörtökön délután 6 órakor a „Herold“-féle vendéglő (a víztorony mögött) külön termében, hivatalos órát tart, amikor tagfelvételre lehet jelentkezni. *Gvarmatii Géza*, titkár.

— **Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége** rendez évi közgyűlést április 23-án d. u. 5 órakor a városháza nagytermében tartja meg, melyre kizárólag a szövetségi tagokat meghívja az Elnökség.

— **A Képes Ujság** most megjelent harmadik száma bizonyosan fokozza azt az általános elismerést és dicséretet, amellyel ezt az érdekes és nívós revüt országsszerte fogadták. Meglepő az a fejlődés, amit már a harmadik számnál tapasztaltunk ennél a gyorsan emelkedő képeslapnál. Ugy a szövegben, mint a változatos és külföldi anyagban gazdag illusztrációkban fővárosi nivót látunk. A Képes Ujság előfizetési ára negyed évenként 180 lej.

— **Könyvtömeg kiadás Kerpelnél.** — **H. Sziklay Gizi** növendékeinek nagy vizsgabálja április 24-én lesz mestartva a „Fehér Kereszt“ nagytermében. Külön jelmez vizsgatáncok bemutatása. Karzatjegyek a pénztárnál kaphatók.

— **Gyermekkoszúk, gyermekszékek** legjobb kivitelben Hegedűsnél Aradon.

— **Börtsők Samu**, a nagybányai Festők Társasága alelnökének képzésképzése a Kulturpalotában április 22.—május 2.

— **Mesedélután** rendez május 2-án a Növédelmi hivatal.

— **Lezhatásosabb vértisztító és hashajtó** a Solvo pirula és Solvo csokoládé. Készíti Földes gyógyszerár.

KÖZGAZDASÁG.

Kéthónapos átmeneti vámtarifák.

A kormány enyhítette a tulmagasra srófolt tarifákat

Bucuresti, április 21. A kormány tagjai tegnap este minisztertanácsot tartottak, amelyen mindenekelőtt a Duna-csatorna ügyét tárgyalták és elhatározták, hogy energikus lépést tesznek a Duna-bizottságnál a csatorna kiemlélyítése ügyében, mert a mai mélység nem felel meg a hajózás követelményeinek. Hosszasan foglalkozott a minisztertanács a kormány gazdasági bizottságának jelentésével az április 1-én életbe lépett felemelt vámtételek leszállítására vonatkozólag. Elhatározták, hogy átmeneti rendszert léptetnek életbe, amelynek vámtételei az április előtti tarifák legfejlebb háromszorosát tehetik ki. Az átmenet két hónapig fog tartani, a

mely idő alatt alaposan előkészítik az ügyet végleges döntésre. A minisztertanács ezután a valutajavítás problémájával foglalkozott. Kimondták, hogy a kivitel fokozása érdekében újabb revízió alá veszik az exportilletékeket és leszállítják azokat, amelyek akadályai a kivitelnek, főleg a gabona, tölgyfa, liszt és petroleum illetékeit. Elhatározták, hogy a kivitel megkönnyítésére szállítási kedvezményben részesítik az exportöröket és a kiviteli cikkekre rótt 35 százalékos vasuti túlléteket, az úgynevezett büntető tarifát megszüntetik. A vonatkozó rendelkezések a legközelebbi napokban jelennek meg a hivatalos lapban. Csütörtökön újabb minisztertanács lesz.

Zürichben 2.10, Párisban 11'60 a lej.

Valóságos boszorkánytáncot jár napok óta a külföldi valuták árfolyam-értéke s ez a furcsa játék Aradon ma érte el tetőpontját. Reggel még olyan ideges volt a hangulat, hogy 266 lejt kínáltak egy dollárért. Délben valahogy enyhült a helyzet s most már csak 256 lej készpénzt ért az egy dolláros bankjegy. Délután pedig a tizpontos esés lecsökkent ötre, úgy, hogy akkor effektív értékelésben 259—260 lejt fizettek a dollárért s annak záróárfolyama végül 258 lett.

Helyi valutaárak. (Április 21.) **Áru:** Dollár 260, angol font 1270, cseh korona 7.60, francia frank 8.70, lira 10.50, dinár 4.50, schilling 37, márka 61, magyar korona 265, svájci frank 49. — **Péne:** Dollár 258, angol font 1260, cseh korona 7.40, francia frank 8.50, lira 10, dinár 4.30, schilling 36.50, márka 60, magyar korona 275, svájci frank 48. **Kifizetések:** Newyork 263, London 1282, Prága 7.82, Páris 8.85, Milánó 10.62, Zágráb 4.66, Bécs 37.20, Amsterdam 106, Berlin 62.90, Budapest 267, Zürich 50.90.

Zürichi tőzsényítés. (Április 21.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.725, Newyork 517.875, London 2517.75, Páris 17.15, Milánó 20.82.50, Prága 15.34.50, Budapest 7260, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.10, Varsó 60.50, Bécs 73.10. **Zürichi tőzsdezárlat.** (Április 21.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.70, Newyork 517.875, London 2518, Páris 17.23, Milánó 20.82.50, Prága 15.34.50, Budapest 72.60, Belgrád 9.1250, Bucuresti 2.10, Varsó 60.50, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Április 21.) **Kifizetések:** Páris 8.72, Berlin 62.50, London 1276, Newyork 262, Milánó 10.60, Zürich 50.75, Bécs 37.25, Prága 7.80. **Valuták:** Napoleon 930, márka 60, leva 1.78, angol font 1260, francia frank 8.78, svájci frank 49, lira 10.30, drachma 2.90, dinár 4.30, dollár 259, lengyel zloty 29, török

lira 1.25, schilling 36.50, magyar korona 36.50, cseh korona 7.50.

— **Hogyan számítják át a vasuti pénztárak a külföldi valutát.** Bucurestiből jelentik: A vasuti pénztárak a külföldi valutákat április 15-étől kezdődőleg a következő új árfolyamokon számítják át: Aranymárka 59 lej, osztrák silling 36 lej, cseh korona 7 lej 50 bani, svájci frank és arany frank 48 lej, 100 magyar korona 36 bani.

— **A Salgó osztaléka.** Budapestről jelentik: A Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. közli, hogy igazgatósága dr. Chorin Ferenc elnöke alatt tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a folyó évi április 30-ára egybehívott közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a megnyitómérleg szerint a társulat alaptőkéje 27,300.000 pengőben, tőketartalék ugyancsak 27,300.000 pengőben, egy-egy részvény névértéke pedig 30 pengőben állapíttassék meg. Részvényösszevonás nem történik. Indítványozni fogja továbbá a közgyűlésnek, hogy a lefolyt üzletévre osztalékkul részvényenként 32.000 korona kerüljön kifizetésre.

Baltaczim, biborhere, szöszösbükköny

kifogástalan minőségben:

Mezőgazdák Keresk. R.-T.

Arad.

— **A magyarországi új buzaárak.** Budapestről jelentik: Az amerikai piacokról ötnyelcad centes buza- és rozsolcsóbbodást jelentettek, a tengeri háromnegyed centtel olcsóbb Csikágóban. A budapesti tőzsdén ma 430.000 koronával volt a 77-es buzában árukinálat és 425.000 koronával dunántúli buzából. A tőzsdeidő elején kötöttek tiszavidéki 77-es buzáat 427.500 koronával. A rozs is jól tartott, 250.000 koronát fizettek ma is pestvidéki paritású rozsért, azonnali szállítás esetén. A májusi nataridős buza lanyhább, 405.000—407.000 koronás pénzájánlat volt májusi buzára budapesti paritás-

ban. Augusztusi szállításu új buzáért 345.000 koronát kértek, de csak 340.000 koronánál alacsonyabb árakat kínáltak érte.

— **A földosztás sérelmei.** Clujról jelentik: A cluji kisgazdák ötven tagu küldöttsége a jövő héten Bucurestibe utazik, hogy tiltakozzanak a földművelésügyi miniszteriumban a kolozsvári földosztás sérelmei ellen. A kisgazdákat dr. gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke vezeti a miniszter elé.

MOZI.

xx „A vadász“ Vörösmarthy filmbemutató az aradi Apollóban. Ma csütörtökön mutatja be az Apolló mozgószínház „A vadász“ című gyönyörű filmrománót, amely Vörösmarthy Mihály öröksépségű „Szép Ilonka“ című költeménye után készült. A film főszereplői Hollay Kamilla, Thury Elemér és Kürthy József, valamint a magyar filmművészet kiválóságai. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Egy férfi, aki eladja magát“ filmszenzáció ma, csütörtökön az aradi Urániában. Az Uránia mozgószínház, amely gyors egymásután mutatta be a világ filmtermésének legkiválóbb darabjait, ma, csütörtökön új szenzációt tár az aradi közönség elé. „Egy férfi, aki eladja magát“ az utóbbi idők legszebb filmjei sorába tartozik. Max Blass regénye után készült ez a megkapó szépségű film, amelynek főszereplői: Vivian Gibson és Olaf Fjord bámulatok alakítását nyújtanak. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! „Sámson“ Luciano Albertini új filmje.

Az aradi Urániában

ma, csütörtöktől Egy férfi, aki eladja magát.

Max Glass

regénye. Főszerepben

VIVIAN GIBSON és OLAF FJORD.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget

Megtört szívvel tudatjuk, hogy a legnemesebb szívű testvér, édesanya, nagyanya, dédnagyanya

özv. Hey Gusztávné

szül. KLUKOVITS TEREZ

életének 82. évében rövid szenvedés után meghalt.

Temetése Világoson f. hó 22-én délután 4 órakor lesz.

Emlékét örökre megőrizzük!

Siria, 1926. április 21-én.

2568

WÉBER és ZEHE-család.

AZ ARADI APOLLOBAN
ma, csütörtöktől
Vörösmarthy Mihály

SZÉP ILONKA
című költeménye után
Vadász.

Főszerepben:

Hollay Kamilla és Thury Elemér
Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Jön! Jön!

Sámson

Luciano Albertini új filmje!

Jogerős lett Reinitz Jakab ítélete.

(Bucuresti, április 21.) A legfelsőbb semmitörvényszék tegnap hirdette ki az ítéletet Reinitz Jakab ismert büntetőügyében. A bíróság elvetette Reinitz

semmisségi panaszait és jogerőre emelte a husz évi kényszermunka büntetést.

SPORT.

O A FSSR vasárnapi tisztújító közgyűlése. Tegnap számunkban téves Bucuresti-i távirat alapján azt közöltük, hogy a FSSR vasárnapra hirdetett rendes évi tisztújító közgyűlése határozatképtelenség miatt elmaradt. A közgyűlést azonban sikerült megtartani és amint az aradi szövetség kiküldöttjétől, Darázs Istvántól értesülünk, a közgyűlés igen viharos lefolyású volt. A közgyűlésen, amelyen az ország különböző kerületeiből mintegy 180 szavazat képviseltette magát és Aradról Darázs 18 szavazattal volt jelen, nagyobb jelentőségű elvi döntések nem történtek s a tisztújítás is körülbelül a régi maradt. Csúpan a footbalszakosztály és az atlétikai szakosztály elnökségénél történtek érdekes személyesváltások, a footbalszakosztály élére Leucutia Aurel, az atlétikainak pedig Miklós királyi herceg került.

O A budapesti KAC Aradon. Bucurestiből táviratoztak: A FSSR vasárnap délelőtti értekezletén tárgyalás alá került az AMTE és a Gloria-CFR kérelme, amelyben a budapesti KAC lehozatalára kérnek engedélyt. Az értekezlet approbálta az aradi

csapatok kérelmét és így az Aradon már járt budapesti csapat szereplése valószínű. Hírek szerint a KAC május 9-én és 10-én játszana Aradon.

O Kettős bajnoki mérkőzés pénteken. A pénteki ünnepen a Gloria-CFR pályán kettős bajnoki mérkőzés lesz. Fél 2-órakor AAC II.—ATE II. Szövetségi díj-mérkőzés. 3 órakor: Simeria-CFR—Gloria-CFR és 5 órakor: Hakoah—ATE I. osztályu bajnoki mérkőzéseket fogják megtartani.

O Az AAC Juzoszláviában. Az Aradi Atlétikai Club május másodikára és harmadikára, vagyis a görögkeleti szerb husvéti ünnepek mindkét napjára előnyös feltételű jugoszláviai vendégszereplésre kapott meghívást. Terv szerint az AAC vasárnap a zombori „Sport” csapatával játszik. Másnap az aradiak Szabadkára utaznak és a szabadki „SAND” együttesével fognak mérkőzni. A SAND a szabadkai bajnoki lista második helyén áll, az elmúlt hét vasárnapján azonban a bajnok „Bácska” csapatát is sikerült megvernie 3:1 arányban, így az AAC másodnap ugyancsak kemény ellenfelet kap.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

Felelősségelöltséget vállalunk az alábbiakért.

„RECORD”
női divat nagy áruház
Arad, Str. Eminescu (Deák F-u.) 15

1 drb. gyermek és női zsebkendő	13 L.
1 drb. férfi zsebkendő	15 L.
1 pár cérna keztyű	35 L.
1 pár flor keztyű	45 L.
1 mtr. mosott vászon	39 L.
1 mtr. Rádió kelme	42 L.
1 mtr. ágynemű vászon	45 L.
1 mtr. színes és csikós ruha és ing zsefir	48 L.
1 mtr. színes crep	48 L.
1 mtr. fehér grenadin	78 L.
1 mtr. shantung	140 L.
1 drb. nyári-takaró	220 L.
1 mtr. tiszta gyapju 140 cm. szelős férfi szövet	280 L.
1 mtr. női kabát kelme	290 L.
1 mtr. crepe de chine minden sz.	350 L.
1 mtr. couvencout kabát kelme	550 L.

Legújabb divat szövetek, selymek, nyerselymek, paplanok, paplankelmék, eső- és napernyők, vásznak és chifonok igen olcsó árakon nagy válaasztékban.

Aradulnour (Ujaradon)

szanatóriumnak, gyártelepnek, malomnak, vagy bármily célnak megfelelő 766 négyszögöles SAROKHÁZ OLCSÓN ELADÓ.

Bővebbet: SÜTÓNÉL, Arad, Str. Oituz (Illés-uca) 160. — Ugyanitt négyméteres vendéglői puld, szekrény, stélázi szintén olcsón ELADÓ. 10338

Elsőrendű

nagyméretű 2579

kézitáglát

ab waggon Curtici prompt szállit:

Klein Elemér
fakereskedő Curtici.

Mérlegképes könyvtár,

német-magyar levelező, román nyelvismerettel, sokévi praxissal, esetleg félnapl eloglaltsággal, megfelelő

Állást keres

MIELŐBBI BELEPÉSRE, Megkereséseket „Perfect 90” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2574

KERAMITOS UT MENTÉN, GAZDALKODÁSRA IGEN ALKALMAS

5 szobás uri magánház

egy holdnyi telekkel, Istállóval, sertéshizlalóval, cselédlakással jutányos áron ELADÓ. Kizárólagos megbízott

GYÖRFFY „MURES”-irodája Arad, Str. Unrei 13. (Fábián Gábor.) 15234

Az Egyesült Államokba utazom

és felkeresem a legtöbb kisebb-nagyobb városokat és coloniákat. Bárminemű

megbízást és elintéztést vállalok. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Nagyforgalmu

Szatóciszlet a belvárosban, teljes berendezés és áruval, július 1-én átvehető hozzátartozó kétszobás lakással együtt, 35.000 lejért ELADÓ. Megbízott: 16134

Uranul-iroda Arad, lőpostával szemben.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Hálók és ebédlők

jutányos áron kaphatók, valamint mindenemű asztalos munkát megrendelésre olcsó áron készítek:

Molnár Antal asztalos Arad,

Str. Gavra 22. (Csernovits-u.) Ugyanott egy faegyvető (abrichter) fresser, bakok, szorítók eladók. 2452

Muzsaj Jozsef Arad

színházzal szemben. Tavasz árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapju L.	1950
Fü öltöny tiszta gyapju L.	1250
Gyermek costum ... L.	800
Uister felöltő divat színek L.	1950
Uister felöltő angol ... L.	2600
Uister felöltő I-a Covercot L.	4000
Uister fü tiszta gyapju... L.	1000
Fregoli raglán ... L.	2200
Gunmi kabát ... L.	850
Hannoveri) gummi	L. 1450
Wimpassingeri) kabátok	L. 1450

Mérték utáni szabóság. Nagy szövet raktár. 1612

Perfect német-magyar

gépirónó nagy gyakorlattal

Állást keres.

Ajánlatokat „Gyakorlott” jellegre az Aradi Közlöny kiadójábakér. 2570

Géphimzőnők

állandó munkát

kaphatnak.

Jelentkezők hozzanak mintát magukkal

Gratia fehérneműgyár

Arad, Str. Moise Nicara 16

HAZIGYŐZŐSÉGEKÉRT
ETOLE
DE
FRANCE
SUNT CELE MAI RASPANDITE

Ha izléses, művészi kivitelű, valóban finom

butort

akar vásárolni, látogassa meg

Orbán István

művészi butorgyárát
Arad, Piata Stefan cel Mare (Séla-tér) 16-18. Telefon 474.
Hálók, ebédlők, uriszobák, leány- és gyermekszobák, hallberendezések, teljes lakásberendezések.
Saját tervező iroda. Eredeti gyári árak.
A cég által tervezett és kiállított ebédlő az augusztusi butorkiállításán országos szenzációt keltett. 1960

MÉG EGY GYERMEK is elér csodás fényképeket egy ZEISS lencsés Contessa-Nettel géppel a híres Párisi PÁTHÉ-FILMEN ha feltétlenül a Trapp a Münch cég ideális Genvela papírasárú kopiroz

Kérje rögtön ezen gyármányokat az Ön szállítójától, mert biztosan ezek mellett fog maradni.

Egyedüli nagyárusító: Martin Badt, Bucuresti, str. Jules Michelet 16.

**Legelegánsabb
férfi ruhák**

GROSS és RENDI-nél

készülnek ARAD, új Neuman-ház. Nagy választék valódi angol szövetkülönlegességekben.

Kormányválság tört ki Lengyelországban.

Varsó, április 21. A szocialista-párt parlamenti frakciója kedden ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy kilép a kormánykoalícióból. Ennek következtében a közmunkaügyi és a munkaügyi miniszterek benyújtották lemondásukat. Egyelőre a két miniszter lemondásának következményei nem tekint-

hetők át. Skrzinsky mára minisztertanácsot hívott össze a döntés végett. Vitos volt miniszter, a parasztpárt vezére kijelentette, hogy Skrzinskynek a lemondott minisztereket baloldali érzelmi hivatalnokokkal kell helyettesítenie és nem szabad igénybe vennie más pártok támogatását.

Osszeült Kolozsvár város tanácsa.

Tiltakozás a prefektusi beavatkozás ellen.

(Cluj—Kolozsvár, április 21.) Mihali Tivadar Kolozsvár új polgármestere ma délelőtt tíz óra összehívta az állandó bizottság ülését, amelyen megtartotta székfoglalóját és átvette a polgármesteri hivatal vezetését. Mihali Tivadar megnyitó beszédében kérte az állandó bizottság tagjait, hogy zárják ki a városházáról a politikát. A maga részéről a város vezetésében nem hagy politikai szempontokat érvényesülni. Előtte a város minden polgára nemzetiségre, vallásra és politikai állásfoglalásra való tekintet nélkül egyforma lesz. Kijelentette, hogy a közigazgatási törvény értelmében a mai napon átveszi a város vezetését és kérte az állandó bizottság tagjait, hogy vegyék ezt tudomásul.

Mihali beszéde után Banescu meglepetésszerűen közbejött és tart-

ja Calutiu prefektusnak a belügyminiszterhez küldött gépirásos bejelentését, amellyel az állandó bizottság összehívását akarja megakadályozni. Banescu erélyesen tiltakozik a prefektus eljárása ellen és kijelenti, hogy a prefektusnak nincs joga a város autonóm életébe beavatkozni. Kéri, hogy a most már hivatalba lépett tanács tiltakozását vegye jegyzőkönyvébe. Banescu tiltakozását élénk helyesléssel fogadták.

Dr. Boila Romulus mindenben osztja Banescu megállapításait és szintén tiltakozik a prefektus beavatkozása ellen, amelyet az autonóm megsértésének tekint. Ugyanilyen szellemben szólalt fel Bogdan-Duica is, aki indítványozza, hogy a városi tanács sürgősen jelentse be a belügyminiszternek a prefektus indokolatlan és hatáskörön kívül eső törvénytelen beavatkozását.

A francia hadügyminiszter tragikus szerelme.

„Szerelmes voltam a kivégzett Mata Háriba”. — Messimy volt francia hadügyminiszter vallomása.

(Páris, április 21.) A világháború idején a francia hadügyminiszter árulásért halálra ítélt és ki is végeztette Mata Hari táncosnőt, aki után bolondult egész Páris s gavallérai között mem egy fényes rangú katonatiszt és politikus volt. Már akkoriban gyanuba keverték Messimy hadügyminisztert, hogy a táncosnő kegyelért hadiérdekeket áldozott föl és részes volt Mata Hari árulásában. Persze e szállongó gyanu megcáfolását a hivatalos té-

nyezők méltóságukon ariálnak találták s Messimy hadügyminiszter is hallgatott.

Ezek a rágalmak legutóbb ismét felütöttek a fejüket, úgy, hogy a volt hadügyminiszter végre is megtörte hallgatását. Ma nyilatkozatot tett közbe a Libertében. Elismeri, hogy szerette Mata Harit, mint asszonyt s táncosnőt, meghitt barátságban is volt vele, szerelmes leveleket is írt hozzá, de Franciaország érdeke ellen sohasem vétett.

Szőlősgazdák és kertészek figyelmébe! Mütrágya, Amoniák, Szulfát
90%-os kapható. **Návrády** electro-technio si mehanio. Arad, Str. Cloșca 2.
Bővebbet: (Szent László-ucca) sarokház. 2562

Solingeni „Patria” és Steyr „Waffenrad” kerékpárok
Kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
HAMMER VILMOS

műszerésznel. Arad, P. Avram Iancu 5-6.
Motorgumik minden méretben raktáron. 1548

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 4 lej — ban, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kíván: szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Levelezés.

MEGISMERKEDNÉK jobbmodu növel.
Leveleket az Aradi Közlöny kiadójába
„Iparos” jeligére kérek. 2576

Alkalmazás.

UTAZÓKNAK, ÜGYNÖKÖKNEK STB.
MAGAS KERESÉTET NYUJT elsőrendű
külföldi cég. Szakismeret és tőke nem
szükséges. Ajánlatok: „Erträgnisreichste
Vertretung 9945” alatt Piras A. G. Prag
Jindriska 18. C. S. R. címre küldendők.
1751

DENTISTET feltétlenül diplomását kere-
sek, nőtlen, teljesen felszerelt fogászati
rendelőmbé, haszonrészesedéssel. Dr.
Friedmann Mór Covasna. Jud. Trei-
scaune. 2523

IRODAI TEENDŐKBE JÁRTAS gépiró-
nó délutánra azonnal felvétetik. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában. 2551

ONALLÓAN dolgozó fizetőlányok felvé-
tetnek Steiner Ilonkánál, Arad, Str. Bu-
cur (Eötvös-ucca) 2., II. em. 10338

AZONNALI BELEPÉSRE keresek min-
denest ki iskolatankönyvet végez. Fizeté-
se 1107 lej. Jelentkezni Arad, Str. Cap-
ignat (Török I.) iskola. 2565

EGY perjekt szobaleány azonnal vagy
15-iki belépésre keresetlik. Hirschfeld
Mór, Arad, General Berthelot 8. 2564

FÜSZER, csemege- és cukorka keres-
kedőknél jól bevezetett megbízható utazót
keresek. Aki a cukorkaszakmában már
működött előnyben. Gábor csokoládégyár
Arad. 2563

Lakás.

KETTŐ szoba-konyha kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában. 2573

KÜLÖNBEJÁRTATU butorozott uccai
szobát keresek a város központjában.
Címeket „Csinos” jeligére az Aradi Köz-
löny kiadójába kérek. 2571

Vétel és eladás.

JÉGSZEKRÉNYEK legjobbakat, széjjel-
szedhető szerkezetűeket készít és raktá-
ron tart Kohn bádogos Arad. 10335

KELETI és helyben készített perzsasző-
nyegek, halba való garnitúrák, 12 sze-
mélyes étkező, s 6 személyes üveg ser-
vizek, zongorák, különböző hangszerek,
festmények, fotelok, asztalneműek, háló,
ebédlő, őrlemba garnitúrák, dísz tárgyak,
előszobai, rézmű, antik szekrények,
függönyök, íróasztalgarnitúrák, 2 éves
gyermeknek kabát, stb. eladók. Arad,
Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca)
I. em., ajtó jobb. 1000

8-10 HÓNAPOS him farkaskutyát meg-
vételre keresek. Gyarmati, Arad, Piata
Pestelui (Halter) 8., 2-3-ig. 10338

HASZNÁLT asztalokat és kerti székeket
bérbe vagy megvételre keresek. Németh,
Arad, Str. Brătianu sarok. 2575

HINTÓ, városi hajtókocsik eladók. Arad,
Str. Eminescu 5. (Deák F.-u.) 2572

ELADÓ ótjárta gőzmalom teljes beren-
dezése, szállítható épülettel. Tolnai Já-
nos Bélu. 2531

ANTI-K BUTOROKAT, különböző szoba-
berendezéseket, egyes butordarabokat,
íróasztalokat, székeket, perzsá- és gyári
szőnyegeket, fehérneműket keresek sür-
gősen bizományba s azok gyors eladásá-
ról gondoskodom. Arad, Str. Consistoru-
lui 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

RÖVID BÉCSI ZONGORA, kitűnő han-
gu, modern hálószoza butor, antik buto-
rok, festmények, óriási választékban.
Mindennemű régiséget veszünk. Salon
Artistique (Fischer Eliz-palota) Arad. 824

MACULATURA PAPIR 5 klgros csoma-
gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

Feltűnő olcsó árban

szerezhető be a legfinomabb minőségű
vásznak, sifonok, zepiřrok, damastok
és paplanlepedők

RIPPNER JÓZSEF

vászonruházában Arad, Str. Eminescu
(„Fehér Kereszt” épület) — Egy próba-
vásárlás minoenkít meggyőző árulni feltűnő
olcsóságáról. — Gyári lerakat. 2485

Legolcsóbban, leggyorsabban

fest és tisztít
FICK JÓZSEF ARAD,
Str. Crisan (Karolina-u.) 9.

Eladó 4-es cséplőgőz gép

németgyártmányu, a legjobb állapotban,
azonnal üzemképes, jutányos árért. Meg-
tekinthető: **Weisz Jenő** mulakatos-
nál Arad, Boulevard Regina Maria No. 21.
Ugyanott eladó: egy 2 köbméteres viz-
tartály és egy négy szárnyu vasajtó.

Kátrány fedőlemez

nagyban és kicsinyben kapható
Boros & Cucker, Arad.

iroda: Bul. Regele Ferdinand 19.
Detailizlet: Bul. Regele Ferdinand
No. 40-42. (Aradana épület).

Detail árak 10 mēteres kötegenként:

Extra	... L. 220.—
Prima	... L. 185.—
Medea	... L. 150.—
U	... L. 120.—
Izolatorlemez	L. 500.—

ab detailizlet
raktárunk.

Építetők figyelmébe!

TRITTHALER FERENC & COMP.

A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielé-
gítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló
építkezéseket és átalakításokat vállal:

tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.